

Nowe wysokości odpisów na fundusz socjalny

W 2006 roku odpis podstawowy na fundusz socjalny na jednego zatrudnionego wyniesie **764,25 zł**

Fundusz socjalny tworzy się z corocznego odpisu podstawowego, naliczanego w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych.

Wysokość odpisu podstawowego zasadniczo wynosi na jednego zatrudnionego 37,5 proc. przeciętnej wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, pomniejszone o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz chorobowe, w 2005 roku wynosiło 1977,20 zł, a w drugim półroczu 2005 r. – 2038 zł (zgodnie z obwieszczeniem prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 lutego 2006 r.)

Zatem odpis podstawowy w tym roku wynosi **37,5 proc x 2038 zł = 764,25 zł**

Niższe odpisy odprowadza się za pracowników młodocianych:

- w pierwszym roku nauki 5 proc. przeciętnej wynagrodzenia, czyli 101,9 zł,
- w drugim roku nauki – 6 proc., czyli 122,28 zł,
- w trzecim roku nauki – 7 proc., czyli 142,66 zł

Wyższe są za to odpisy za zatrudnionych w szczególnie uciążliwych warunkach – 50 proc. przeciętnej wynagrodzenia, czyli 1019 zł.

Wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25 proc. przeciętnej wynagrodzenia na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, oraz na każdego emeryta i rencistę uprawnionego do opieki socjalnej sprawowanej przez pracodawcę (czyli o 127,38 zł na osobę).

Ochrona związkowca

Jeżeli działacz związkowy chroniony jest ze względu na funkcje w dwóch związkach, to na jego zwolnienie zakład pracy powinien uzyskać zgodę obu organizacji – orzekł 11 stycznia 2006 r. Sąd Najwyższy (II PK 106/05).

Zgodnie zaległych art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych pracodawca bez zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej nie może zwolnić działa-

cza związkowego. Od 1 lipca 2003 r. kraj chronionych działaczy ograniczono do imiennie wskazanych uchwałą zarządu związkowców upoważnionych do reprezentowania tej organizacji wobec pracodawcy.

Podobnie sytuacja wygląda, jeżeli pracownik jest związkowcem i radnym. Wtedy też pracodawca przed zwolnieniem musi uzyskać zgodę zarówno związku, jak i odpowiedniej rady.

Wykorzystanie zaległych urlopów

Zbliża się koniec kwartału, a wraz z nim termin, w którym pracodawcy powinni udzielić pracownikom zaległych urlopów.

Urlopem zaległym jest urlop wypoczynkowy udzielany pracownikowi w terminie późniejszym niż rok kalendarzowy, w którym pracownik nabył do niego prawo. Powinien on być udzielany do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego (art. 168 Kodeksu pracy).

Nie ma znaczenia, czy przyczyny powodujące to przesunięcie leżą po stronie pracodawcy, czy pracownika.

Obowiązek ten nie dotyczy urlopu na żądanie z art. 167² Kodeksu pracy, gdyż przysługuje on na dany rok kalendarzowy.

Jeśli pracodawca jednak nie udzieli zaległego urlopu do końca pierwszego kwartału następnego roku, to pracownik nie straci przez to prawa do niego. Może go wykorzystać później, aż do upływu trzyletniego terminu przedawnienia (art. 291 par. 1 Kodeksu pracy). Rozpoczęcie biegu tego terminu następuje bądź z końcem roku kalendarzowego, za który urlop przysługuje (art. 161 Kodeksu pracy), bądź najpóźniej z końcem pierwszego kwartału roku następnego, jeżeli urlop został przesunięty na ten rok z przyczyn leżących po stronie pracownika lub pracodawcy (art. 168 Kodeksu pracy). Tak wynika z wyroku SN z 11 kwietnia 2001 r. (I PKN 367/00).

Wyższe stawki od marca 2006

- najniższa emerytura lub renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od marca 2006 r. wynosi **597,46 zł**
 - renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy wynosi **459,57 zł**
 - renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową oraz renta rodzinna wypadkowa wynosi **716,95 zł**
 - renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową wynosi **551,48 zł**
 - Dodatek pielęgnacyjny, kombatancki, za tajne nauczanie wynosi **153,19 zł**
 - zasiłek pogrzebowy wynosi **5057,24 zł**
- Kwota bazowa, od której od 1 marca 2006 r. przyznawane będą emerytury i renty wynosi 1977,02 zł**

Przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej:

- w I kwartale 2005 r. – 2415,45 zł
- w II kwartale 2005 r. – 2318,53 zł
- w III kwartale 2005 r. – 2347,24 zł

- Materiał zebrała i opracowała: Maria Kościńska

Źródło: Kodeks pracy, GUS, Rzeczpospolita